

ಲಲಿತೆ ಮಂಟಪ

◆ ಕಟ್ಟೆಕೂತ್ತು ಎಂಬ ಕಲಾಪ್ರಕಾರದ ಪಳಿಗೆಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನೇ ಮಹಡಿಪಾಗಿಸ್ತುದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಮತ್ತು ಈ ಕಲಾಪ್ರಕಾರದ ಭೇಟಿ ಯಾವಾಗ ಅಯಿತು?

ನನ್ನ ಅಪ್ಪ ಕಟ್ಟೆಕೂತ್ತು ಕಲಾವಿದರಾಗಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯವೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟೆಕೂತ್ತು ಕಲೆಯ ಹೋರಣಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೆನಪ್ಪಗಳೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಹತ್ತು ವರ್ಷದವನಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮೊರು ಕಾಂಚೆಪುರಂ ಪೆರುಂಗತ್ತುರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟೆಕೂತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಯಿತು. ಬಹುಶಃ ಆ ಪ್ರದರ್ಶನದ ತಂಡವು ನನ್ನ ಅಪ್ಪನನ್ನೇ ಇರಬೇಕು. ಆ ಪ್ರದರ್ಶನ ನನಗೆ ಬಿಹಳಿ ಇಷ್ಟವಾಯಿತು. ಪ್ರದರ್ಶನದ ನಂತರ ನಾನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಲು ಶುರು ಮಾಡಿದೆ. ಕುಂಡಲೀ ನಿಂತಲ್ಲಿ ವೇಷಗಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತಿರುವುದು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹಾಗೆಯೇ ಕುಟೀಯುತ್ತಿದ್ದೆ ಇದನ್ನು ಸೋಣಿದ ನನ್ನ ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಿಟ್ಟುಬಂದಿರಬೇಕು. ‘ಹೀಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮನ್ನೇ ಲಾಗ ಹೊಡೆದು ಕಲೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದ್ದೊಬಾರದಾ’ ಎಂದು ಗದರಿಸಿದರು. ಅದರ ನನಗೆ ಓದು-ಬರವ ಕಲೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ನ್ಯೂತ್ವೇ ಇಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ದೈಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಓದು-ಬರಹ ಕಲೆಯುವ ಪ್ರತೀಯಿಯ ಮೇಲಿನ ಒಂಪು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಬಂತು. ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಕಟ್ಟೆಕೂತ್ತು ಬಿಗ್ಗಿ ಅಭಿಮಾನವಿತ್ತು. ನಾನು ಆ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು ನನ್ನ ನಟನೆಯನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದರು ಕೂಡಾ. ಅದರ ನಾನು ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದುವರದರೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಜೀವನ ಹೇಗೆ ನಿಖಾಯಿಸುವೇನೂ ಎಂದು ಆತಂಕಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗಾಗೆ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದೇ ಉತ್ತಮ ಎಂದು, ‘ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆಲ್ಲ ಬರಬೇಡ’ ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ದೂರ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಪನ ಮನದ ಜಂಗಿತ ನನಗೆ ಬಹಳ ತಡವಾಗಿ ಅಧರವಾಯಿತು. ಅದರ ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಲಾಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ಧುಮುಕಿಯಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಕಲಾವಿದನೇ ಆಗುತ್ತೇನೇ ಎಂದು ಅಪ್ಪನ ಬೆಷ್ಟುಬಿದ್ದಾಗ ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಮುಕ್ಕ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರೌತ್ಸಾಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅಪ್ಪನ ತಂಡದ ಜೊತೆಗೇ ಅವರ

ನಾಮಾನು ಸರಂಜಾಮುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅವರೊಡನೆಯೇ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಿಗೆ ಒಂದೆಡಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದರೆಗೆ ನಡೆಯಲು ಶುರು ಮಾಡಿದೆ. ಅಂತಹ ನಡಿಗೆಯೇ ಪಾರಣಾಲೀ ಕೂಡ ಹೌದು. ರಾತ್ರಿ ಇಡೀ ನಡೆಯುವ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಡುಗಳ ಅಭಿಜ್ಞ, ನಾಟ್ಯದ ವರಸೆಗಳ ಅಭಿಜ್ಞಗಳು, ಹೋರಣೆಕ ಕಥೆಗಳ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಯಾಂದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಅದೊಂದು ಸಂಚಾರಿ ಶಾಲೆ ಎಂದರೆ ಸರಿ. ಹೀಗೆ ತಂಡದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಯಾವಾಗಾದರೂ ನಾನು ಕಟ್ಟೆಕೂತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಪ್ರಟ್ಟ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಅಪ್ಪ ಅಗೇಗೆ ಹೋಗಲಿತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಪ್ರೌತ್ಸಾಹ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಅಪ್ಪನೇ ನನ್ನ ಮೊದಲ ಗುರು. ಇಡೀತಂಡದಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಮುಖ್ಯಕೂಲಾವಿದರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಯಿಜಮಾನರೂ ಅಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಜ್ಞಾನಭಂಡಾರ ಅದ್ದುತ್ತರವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಅವರು ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

◆ ಪ್ರೌತ್ಸಾಹ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಕಲೆಯ ವರಸೆಯನ್ನು ಅರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಯಿಶ್ವಿಯಾದಿರಿ?

ನಾನೇನೂ ದೈಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಗುರುಪುಲಕ್ಕೆ ತೆರ್ಲಿ ಕಟ್ಟೆಕೂತ್ತು ಕಲೆಯಲ್ಲಿ. ಉತ್ತರ ತಮಿಳನಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ‘ತೆರುಕೂತ್ತು’ ಎಂಬ ಆಟವಿದೆ. ಅಂದರೆ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೋರಣೆಕ ಕಥೆಗಳ ಚಿಕ್ಕಪ್ರಟ್ಟ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಿಇಲುವುದು. ನಾನು ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ ಇದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟೆಕೂತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭದ ಕರೆ. ಕಟ್ಟೆಕೂತ್ತುಗೊಂತಲೂ ತುಸು ಒರಟಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆಗೆಲ್ಲ ಮಾರಿಯಮ್ಮೆ ಜಾತೀಯಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು ರಂಜಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಹೋರಣೆಕ, ನೀತಿಕಥೆಗಳ ಅಭಿರಚಿಯನ್ನು ಜರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ‘ತೆರುಕೂತ್ತು’ ಅಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ‘ಕಟ್ಟೆಕೂತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಬುಧ್ಧ ಕಲಾವಿದರು ಪ್ರದರ್ಶನ ನಿಇಲುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿಯನ್ನು, ಅವರ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಗಮನಿಸಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ನೀನೂ ಕಲಿತುಕೋ.